NATURVÅRDSVERKET
SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

YTTRANDE
2024-09-26

Ärendenummer
NV-04763-24

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Naturvårdsverkets yttrande över promemorian Användning av drönare för att söka efter vildsvin vid jakt samt utökade möjligheter till skyddsjakt efter vildsvin LI2024/01211

Sammanfattning

Naturvårdsverket motsätter sig förslaget att obemannade luftfartygssystem (drönare) som är försedda med kamera får användas vid allmän jakt efter vildsvin.

Naturvårdsverket instämmer i beskrivningen av skador i jordbruket orsakade av vildsvin men förordar i stället att drönare endast ska få användas vid skyddsjakt för att söka efter vildsvin över mark med jordbruksgrödor eller mark som används till yrkesmässig trädgårdsodling om vildsvin där kan orsaka skada på grödor och odling.

Naturvårdsverket motsätter sig förslaget om utökad skyddsjakt på enskilds initiativ till 200 meter från gröda eftersom risken för att suggor med ungar fälls överskrider nyttan av ytterligare möjlighet till skyddsjakt.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Användning av drönare för jakt

Naturvårdsverket motsätter sig förslaget, om en ny paragraf 20c i jaktförordningen, om att obemannade luftfartygssystem (drönare) som är försedda med kamera får användas vid jakt efter vildsvin för att söka efter vildsvin över mark med jordbruksgrödor eller mark som används till yrkesmässig trädgårdsodling.

Naturvårdsverket instämmer i beskrivningen av skador i jordbruket orsakade av vildsvin. Begränsning av skador och olägenheter av vilt är också en av de tre övergripande perspektiven i Strategi för svensk viltförvaltning 2022–2029. Vi anser dock att användning av drönare för allmän jakt på vildsvin riskerar bli ett generellt nytt sätt att bedriva jakt på och att det i så fall bör utredas mer grundligt utifrån jaktetik och praktiska konsekvenser. Användning av drönare vid jakt på

BESÖK: STOCKHOLM – VIRKESVÄGEN 2
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 010-698 10 00
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

vildsvin kan förväntas öka intresset för att även använda drönare vid jakt på annat vilt vilket riskerar leda till ett nytt sätt att bedriva jakt på som strider mot svenska jakttraditioner. Bullernivåerna skiljer sig åt mellan olika drönare och ger olika mycket störning för djurlivet. En tydligare reglering av buller från drönare behöver utredas noggrannare.

Alternativt förslag om drönare för skyddsjakt

Naturvårdsverket förordar att drönare endast ska få användas vid skyddsjakt för att söka efter vildsvin över mark med jordbruksgrödor eller mark som används till yrkesmässig trädgårdsodling om vildsvin där kan orsaka skada på grödor och odling. Naturvårdsverket föreslår därför att den nya bestämmelsen i jaktförordningen får följande lydelse:

Trots bestämmelsen i 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) får obemannade luftfartygssystem (drönare) som är försedda med kamera användas över jordbruksgrödor eller mark som används till yrkesmässig trädgårdsodling för att vid skyddsjakt enligt 26 § denna förordning på sådan mark söka efter vildsvin. Drönare ska användas så att de i så liten utsträckning som möjligt stör viltet.

Genom denna utformning blir det tydligare var drönare får användas vid skyddsjakt, vilket dels underlättar tillsyn men Naturvårdsverket anser att detta alternativa förslag som enbart omfattar skyddsjakt i enlighet med jaktförordningens bilaga 4 2) 2. (skyddsjakt på vildsvin på mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling om djuren där orsakar skada på grödor och odling) och därmed är ett undantag för att förhindra skador, kan uppnå syftet att minska skador orsakade av vildsvin. Samtidigt tydliggörs att avsikten inte är att införa ett generellt nytt sätt att bedriva jakt. Vidare innebär vårt förslag ännu tydligare avgränsning av drönaranvändning vid jakt i tid och rum och minskar riskerna för störningar av vilt som kan vara särskilt känsliga. Exempelvis när fåglar med högt skyddsvärde häckar i nära anslutning till åkermark. Dessutom minskar detta risken för att drönare används för illegal jakt och underlättar tillsynen av jakt med drönare, då det framgår var drönaren får befinna sig. När drönare används i sådant jaktsyfte är det även fördelaktigt för jaktframgången att vildsvinen störs i så liten utsträckning som möjligt.

Utökade möjligheter till skyddsjakt efter vildsvin på enskilds initiativ

Naturvårdsverket motsätter sig förslaget till ändring i jaktförordningens bilaga 4 om utökad skyddsjakt på enskilds initiativ 200 meter omkring grödor och odlingar under hela året. Förändringen innebär i praktiken att utökningen endast består i att vuxna vildsvin under månaderna februari och mars får fällas från yttre gränsen av områden med grödor och odlingar till 200 meter ut därifrån. Det bör vägas in att februari och mars hör till den tid på året då majoriteten av suggorna föder kultingar.

Vi anser inte att den ökade risken för att suggor fälls från sina kultingar uppväger nyttan av dessa utökade möjligheter till skyddsjakt på vildsvin. Både på grund av ökad risk för lidande hos vildsvinen och för att moderlösa ungar kan orsaka större skador på grödor och odlingar än vad som annars vore fallet. I småbrutna landskap skulle effekten av detta förslag kunna bli särskilt påtaglig eftersom betydande markområden som inte odlas då skulle omfattas.

Möjligheterna att förebygga skador av vildsvin är redan goda genom väl tilltagna allmänna jakttider och skyddsjaktmöjligheter, samt den mängd tekniska hjälpmedel som är tillåtna för vildsvin.

Vägledning

Naturvårdsverket noterar att det finns behov av utökad vägledning kring skyddsjakt med drönare, bland annat kring vad som får och inte får göras med stöd av det föreslagna undantaget, till exempel att man ej får mota vilt och ej avleda viltets uppmärksamhet. Vägledning behövs också om hur störning av andra arter kan undvikas, till exempel var och när man behöver vara extra försiktig, att det oftast är lämpligt att söka av från lite högre höjd och vikten av att använda kamerans kapacitet på bästa sätt.

Övrigt

Under ”*2 Den stora vildsvinsstammen orsakar skador*” uppges trafikolyckorna med vildsvin under år 2018 uppskattas till 5 miljarder kronor. Korrekt uppgift är att kostnaderna för trafikolyckorna med allt vilt som omfattas av 40 § jaktförordningen beräknas uppgå till den summan under det året.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger efter föredragning av avdelningschefen Marie Uhrwing.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Kerstin Åstrand, handläggarna Marcus Olsson, Lars Plahn, Anders Broby och Erik Stigell.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Marie Uhrwing

Kopia till:
nils.henriksson@regeringskansliet.se

kn.registrator@regeringskansliet.se